

Förvaltnings AB GöteborgsLokaler

– granskning av verksamhetsåret 2021

2022-01-19

Januari 2022

Titel: Förvaltnings AB GöteborgsLokaler – granskning av verksamhetsåret
2021

Diarienummer: 0178/21

Lekmannarevisorer: Johan Abrahamsson och Hans-Göran Gustafsson

Yrkesrevisor: Anders Olsson

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
1.1	Sammanställning av rekommendationer	5
2	Granskning av verksamheten	6
2.1	Grundläggande granskning.....	6
2.1.1	lakttagelser.....	6
2.1.2	Bedömning	6
2.2	Inköp och upphandling.....	7
2.2.1	Utgångspunkter i granskningen	7
2.2.2	lakttagelser.....	7
2.2.3	Bedömning	8
3	Uppföljning av ärendeberedning och beslutsunderlag	9
3.1.1	lakttagelser.....	9
3.1.2	Bedömning	9
4	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	10
5	Språkbruk och revisionstermer	11

Bilaga: Granskning av den interna kontrollen avseende inköp och upphandling i Förvaltnings AB GöteborgsLokaler, KPMG, 2021-10-28.

1 Sammanfattning

Styrelse och vd ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas sammanfattande bedömning är att en del av bolagets verksamhet behöver förbättras. Därför lämnar vi en rekommendation till styrelsen. I övrigt bedömer vi att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Nedan redogör vi kort för respektive område som omfattas av årets granskning. Därefter följer en tabell med den rekommendation vi lämnar.

- **Grundläggande granskning:** Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Vår översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.
- **Inköp och upphandling:** Syftet med granskningen är att bedöma hur väl den interna kontrollen fungerar. Vår bedömning är att bolaget i huvudsak har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende inköp och upphandling. Granskningen visar dock på förbättringsområden och vi lämnar därför en rekommendation till styrelsen (se tabellen sist i sammanfattningen).
- **Uppföljning av ärendeberedning och beslutsunderlag:** Vår uppföljande granskning visar att lämnad rekommendation år 2020 är omhändertagen.

1.1 Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Inköp och upphandling	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att direktupphandlingar sker i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för inköp och upphandling.

2 Granskning av verksamheten

Styrelse och vd ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning samt interna kontroll, inköp och upphandling samt uppföljning av tidigare års granskning.

2.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att lekmannarevisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar exempelvis följande:

- följsamhet mot kommunallagen
- följsamhet mot aktiebolagslagen
- följsamhet mot bolagets ägardirektiv och bolagsordning
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot Göteborg Stad kommunfullmäktiges styrande dokument, särskilt:
 - kommunfullmäktiges riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll
 - följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- övergång av verksamheten i Framtiden IT till Intraservice

2.1.1 Iakttagelser

Den grundläggande granskningen visar inte på några väsentliga avvikelser.

2.1.2 Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

2.2 Inköp och upphandling

2.2.1 Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets interna kontroll avseende inköp och upphandling.

Inköp och upphandling som genomförs av stadens verksamheter regleras av lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer på området. Inköp och upphandling är en förtroendekänslig verksamhet och bristande följsamhet mot bestämmelser i lag och fullmäktiges riktlinjer kan leda till minskat förtroende för bolaget. Brister i följsamhet mot LOU kan även leda till skadestånd och/eller upphandlingsskadeavgift vid otillåten upphandling.

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling är stadens verksamheter skyldiga att använda sig av upphandlade ramavtal vid anskaffning av varor eller tjänster. När direktupphandlingar genomförs bör konkurrens tillvaratas. Bland annat ska direktupphandlingar som överstiger ett visst belopp dokumenteras och skriftligt avtal/överenskommelse dokumenteras i stadens gemensamma e-handelssystem (Procedo). Nämnder och styrelser ska löpande följa upp egna avtal för att säkerställa att villkor i avtalen följs under hela avtalsperioden.

Syftet med granskningen har varit att bedöma hur väl den interna kontrollen fungerar gällande inköp och upphandling.

Granskningen har genomförts av KPMG på lekmannarevisorernas uppdrag. Granskningen framgår i sin helhet i bilagd rapport. Nedan sammanfattas väsentliga iakttagelser.

2.2.2 Iakttagelser

Granskningen har genomförts utifrån sju revisionsfrågor som syftat till att pröva bolagets följsamhet mot lagstiftning, stadens regelverk och bolagets egna styrdokument. Vidare har en bedömning gjorts kring risken för att otillåten direktupphandling genomförs samt om bolaget har en följsamhet mot ramavtal. Genomgående har granskningen gjort få iakttagelser som innebär att bolaget väsentligt avviker från det regelverk eller nödvändiga organisatoriska eller kompetensmässiga förutsättningar som krävs för att genomföra inköp och upphandling med en tillräcklig intern kontroll.

2.2.2.1 Direktupphandling

Enligt LOU ska den upphandlande myndigheten dokumentera genomförandet av en direktupphandling vars värde överstiger 100 000 kronor. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera myndighetens beslut under upphandlingens samtliga skeden.

I Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling fastställs ett krav på dokumentation av direktupphandlingar över 50 000 kronor. I riktlinjen framgår även att minst tre leverantörer bör efterfrågas vid alla direktupphandlingar. I bolagets egna anvisningar anges dock att konkurrensen ska tillvaratas genom att minst tre leverantörer bör tillfrågas om direktupphandlingen överskrider 50 000 kronor.

För att kontrollera om bolagets direktupphandlingar genomförs i enlighet med lag och stadens riktlinjer har tio leverantörsfakturer utanför ramavtal granskats inom ramen för granskningen. Bolaget hade inte i något av stickproven tillfrågat minst tre leverantörer på det sätt som förutsätts i stadens riktlinje för inköp och upphandling. I några fall hade bolaget noterat skälen till att inte tre leverantörer tillfrågats. I ett av dessa fall rörde sig direktupphandlingen om reklam på stadens spårvagnar och i detta fall fanns endast en leverantör till den beställda tjänsten. I ett ytterligare fall rörde det sig om åtgärder förorsakade av en akut vattenskada och där skyndsamhet var prioriterad.

Utifrån stickprovgranskningen konstaterades att de gjorda inköpen hade tydlig anknytning till bolagets verksamhet och att det inte förekommit någon otillåten direktupphandling.

2.2.3 Bedömning

Lekmannarevisorernas sammanfattande bedömning är att bolaget i huvudsak har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende inköp och upphandling. Granskningen visar dock på förbättringsområden. I fråga om direktupphandlingar behöver styrelsen säkerställa att bolagets egna anvisningar överensstämmer med stadens riktlinjer och att tillämpade arbetssätt säkerställer att bolaget erhåller konkurrenskraftiga villkor.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att direktupphandlingar sker i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för inköp och upphandling.

3 Uppföljning av ärendeberedning och beslutsunderlag

Lekmannarevisorerna granskade år 2020 ärendeberedning och beslutsunderlag i bolaget. Granskningen resulterade i att lekmannarevisorerna riktade följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att styrelseärenden innehåller en bedömning av ärendets principiella beskaffenhet i enlighet med Stadshus anvisning.

Vi har i år följt upp styrelsens arbete med denna rekommendation. I april år 2021 inkom styrelsen med ett yttrande kring hur den lämnade rekommendationen skulle omhändertas. Genom dessa åtgärder avsågs Stadshus AB:s anvisningar kunna tillgodoses genom att beslutsunderlag framgent under egen rubrik skulle innehålla en bedömning av ärendets principiella beskaffenhet.

3.1.1 Iakttagelser

I granskningen av styrelsens handlingar och beslutsunderlag under år 2021 har vi iakttagit att frågan om ärendets principiella beskaffenhet beaktats under en egen rubrik i beslutsunderlaget i de fall detta varit tillämpligt.

3.1.2 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att styrelsen omhändertagit lämnad rekommendation rörande ställningstagande kring ärendens principiella beskaffenhet i de fall detta erfordras. Rekommendationen kvarstår därför inte.

4 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer i kommunen. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen

5 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser förbättringsområden i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolagsstyrelsen har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen